

דף עה.

עין משפט א.ב.

אה"ע סימן לה סעיף ב

ב. כל תנאי צריך שיהיה בו ד' דברים^מ: א. תנאי כפול, ב. הן קודם ללאו^נ, ג. תנאי קודם למעשה, ד. התנאי הוא דבר שאפשר לקיימו^ס.
חסר פרט אחד בתנאי הוי תנאי בטל ומעשה קיים, ומקודשת כאילו לא התנה כלל.

עין משפט ג.

אה"ע סימן לה סעיף ד

ד. אם חסר אחד מדיני התנאים, באופן שאם יהיה התנאי בטל והמעשה קיים אתי לידי קולא, י"א דאמרינן שהתנאי קיים וחוששין, ורק לחומרא בעינן לכל הד' תנאים^ע.

הגה: ה. י"א שמלבד הד' תנאים צריך עוד שהתנאי יהיה בדבר אחד והמעשה בדבר אחר, אבל אם שניהם בדבר אחד אינו תנאי^פ, ויש לחוש לחומרא.

הגה: ו. התנה עמה שתאכל חזיר או דבר איסור מן התורה נקרא תנאי

מ. כתנאי בני גד ובני ראובן. קידושין ס"א ע"ב,

נ. ואם אמר לאו ואח"כ הן ואח"כ לאו הוי תנאי, דהעיקר שיסיים בלאו, דאם מסיים בהן לאו תנאי הוא דבגמר דבריו מתפיס כ"כ הר"ן מגמ' גיטין ע"ה ועיין בח"מ.

ס. לאפוקי על מנת שתעלי לרקיע וכדומה. ובעינן נמי שאפשר יהיה לקיימו ע"י שליח, ב"י.

ע. הר"ן בפ"ג דקידושין לדעת הר"י ויעוד דלא קימ"ל כר"מ ומעיקר הדין לא בעינן תנאי כפול בגיטין ובקידושין חיישין לחומרא. ועיין בסי' קמ"ג סעיף י"ב ושם מפורש הטעם. ובב"ש סק"ו כתב שכל זה דוקא לענין תנאי כפול והן קודם ללאו, אבל ב' התנאים האחרים שיהיה התנאי קודם למעשה ושיהיה דבר הראוי להתקיים זה בעינן מעיקר הדין וע"כ אפי' לקולא נקטינן הכי וכתב שכן מבואר במגיד משנה והר"ן ומדברי הרא"ש, וסיים וז"ל והטור והמחבר והש"ג כתבו שאי"צ כל ד' דברים ואיני יודע מנ"ל, עכ"ל.

פ. כגון שאומר לה הרי את מקודשת לי בדינר אם הוא שלי ואם אינו שלי את לא מקודשת, והטעם משום שהתנאי סותר למעשה דאין הקידושין חלין אלא לאחר שיתקיים התנאי שזה שלו ואז לא נתן לה כלום. אבל אם אמר לה ע"מ שתחזירי לי הדינר לא מיקרי שהתנאי והמעשה בדבר אחד, אך לא הוי קידושין מטעם שלא יאמרו אפשר לקדש בקנין חליפין, כנפסק בסי' כ"ט. אבל בקידושי שטר בכה"ג שאמר לה ע"מ שתחזירי לי השטר מקודשת כדמשמע בסי' ל"ב וכן בגיטין בסי' קמ"ג, דלא מיקרי תנאי ומעשה בדבר אחד. כ"כ בח"מ.

את הספרים "דף היומי עין משפט על הדף" ו"מנחת אשר", של הרב מ. אלחדר שליט"א אב"ד בירושלים מעוטרים בהסכמותיהם של גדולי ישראל, ניתן להשיג בהוצאת "כתרים" בטלפון 02-5712225 או 0584150477
email: minchat.aaa@gmail.com

שאפשר לקיימו^ז, אבל אם התנה עמה שתבעל לאסור לה נקרא א"א לקיימו^ק, שהאחר לא יתרצה לה. אבל אם התנה עמה ע"מ שפלוגי יתן לו חצירו, נקרא אפשר לקיימן כיון שבידה לתת לפלוגי ממון הרבה עד שיתן לו חצירו.

דף עה:

אה"ע סימן קמה פעיף ה

עין משפט א.

ה. שכ"מ שרוצה לגרש על צד שאם ימות לא תיפול לפני היבם, ואם עמד לא תהיה מגורשת, אומר לה כך: הרי זה גיטך אם לא מתי^ר לא יהיה גט, ואם מתי יהיה גט מעכשיו, וחוזר ואומר, ואם לא מתי לא יהיה גט כדי שיהיה תנאי כפול, והן קודם ללאו^ש, ולא יפתח פיו תחילה לפורענות.

אה"ע סימן קמג פעיף ה

עין משפט ב.ג.ד.ה.

ט. התנה עליה שתעשה דבר זה סתם, הרי זה כמפרש יום אחד, כגון ע"מ שתשמשי את אבא^ת, שאם שימשה אותו יום אחד הרי זה גט^א.

צ. ולא נקרא מתנה על מש"כ בתורה, דלא תאכל ולא תתקדש. כ"כ בח"מ.

ק. אבל אם התנה שתבעל למותר לה אף שיש איסור זנות בפנויה, מ"מ אין זה דבר שא"א לקיימו שהרבה פרוצים תמצא לעבור על איסור פנויה, ועכ"פ צריך שיאמר בזה הלשון אם תיבעלי לפלוגי אז תהיה מקודשת לי, אבל אם יאמר ע"מ שזה כמעכשיו הרי אם תיבעל איגלאי מילתא למפרע שהיא אשת איש, וגם למותר לה היא אסורה באיסור אשת איש. כ"כ בח"מ.

ר. ולא יאמר אם אמות אם לא אמות, מאחר שהוא לשון חכמים, כ"כ הרמ"א בסעיף ה'. ש. הגם שפתח בלאו כדי שלא יפתח פיו לרעה, מ"מ כיון שאחרי ההן השני חוזר ואומר לאו הוי הן קודם ללאו. ולהרמב"ם שבתנאי דמעכשיו א"צ דיני תנאים, צ"ל שאיירי בתנאי דאם, וע"כ צריך תנאי כפול והן קודם ללאו, והקשה הב"ש איך תתגרש בתנאי דאם מתי, דהא קימ"ל דהאומר אם מתי אינה מגורשת, וכתב שלפי מה שכותבים היום מיומא דנן הוי כאומר מעכשיו, ע"ש.

ת. היינו רק בגיטין דמסתמא רק לצעורי קא מכוון, אבל בהתנה לזון סתם כל ימי חייו קאמר, כ"כ רשב"א ועיין בר"ן והמגיד, ב"ש ס"ק י"א.

א. י"א דאפי' שעה אחת סגי והוא דעת הר"ן, וי"א דיום אחד דוקא כליל שבת ויומו, וזו שי' הטור בשם הרמ"ה.

וי"א דצריכה לשמש כל ימי חייו של אביו. ואם להניק תינוק צריכה עד סוף כ"ד חודש לדעה זו. אך אם אמר ע"מ שתשלמי שכר הנקה לכו"ע שכר ב' שנים ב.

הגה: י. אמר האב אין רצוני שתשמשני אינו גט, וי"א דכל שאין העיכוב מצידה הוי גט, ואזלינן לחומרא.

ב. ב"ש ס"ק י"ב.